

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 4941/2022
05.04.2023. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Гордане Комненић, председника већа, др Илије Зиндовића и Марије Терзић, чланова већа, у парници тужиље АА из ..., чији је пуномоћник Марија Јоксовић, адвокат из ..., против тужене ОШ "Вељко Влаховић" из ..., чији је пуномоћник Државно правобранилаштво, Одељење у Суботици, ради накнаде штете, одлучујући о ревизијама тужиље и тужене изјављеним против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж1 2793/22 од 31.08.2022. године, у седници одржаној 05.04.2023. године, донео је

ПРЕСУДУ

ПРЕИНАЧУЈЕ СЕ пресуда Апелационог суда у Новом Саду Гж1 2793/22 од 31.08.2022. године, у ставу првом, другом и четвртном изреке, тако што **СЕ ОДБИЈА**, као неоснована, жалба тужиље изјављена против пресуде Основног суда у Врбасу, Судска јединица у Кули П1 462/2020 од 07.03.2020. године, у делу којим је одбијен њен тужбени захтев да се тужена обавезе да јој на име накнаде плате за присуствовање седницама школског одбора у периоду од 19.07.2017. године до 25.06.2019. године исплати износ од 6.806,76 динара, са затезном каматом од 01.11.2021. године до исплате, као и износ од 2.195,52 динара на име обрачунате затезне камате до 31.10.2021. године и да јој накнади трошкове жалбеног поступка, и у делу одлуке о трошковима парничног поступка (став трећи изреке).

ОДБАЦУЈЕ СЕ, као недозвољена, ревизија тужиље изјављена против става трећег изреке пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж1 2793/22 од 31.08.2022. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Врбасу, Судска јединица у Кули П1 462/2020 од 07.03.2022. године, ставом првим изреке, одбијен је у целости тужбени захтев тужиље, да се тужена обавезе да јој исплати на име накнаде за рад за присуствовање седницама школског одбора у периоду од 19.07.2017. године до 25.06.2019. године, износ од 54.454,09 динара, са законском затезном каматом обрачунатом од 01.11.2021. године до исплате, као и износ од 17.564,13 динара на име обрачунате затезне камате до 31.10.2021. године, и на име новогодишње награде за школску 2017/2018, 2018/2019 и 2019/2020, износ од 12.000,00 динара, са законском затезном каматом обрачунатом од 01.11.2021. године па до исплате, као и износ од 3.386,65 динара, на име обрачунате

законске затезне камате до 31.10.2021. године. Ставом другим изреке, одбијен је предлог тужиле за ослобађање од плаћања судских такси у овој парници. Ставом трећим изреке, тужилца је обавезана да туженој накнади трошкове парничног поступка у износу од 6.000,00 динара.

Апелациони суд у Новом Саду је, пресудом Гж1 2793/22 од 31.08.2022. године, ставом првим изреке, делимично преиначио пресуду Основног суда у Врбасу, Судска јединица у Кули П1 462/2020 од 07.03.2022. године и обавезао тужену да тужилци на име накнаде плате за присуствовања седницама школског одбора у периоду од 19.07.2017. године до 25.06.2019. године, износ од 6.806,76 динара, са затезном каматом од 01.11.2021. године до исплате, као и износ од 2.195,52 динара на име обрачунате затезне камате до 31.10.2021. године. Ставом другим изреке, преиначена је одлука о трошковима поступка тако што је одбијен захтев тужене за накнаду трошкова поступка у износу од 6.000,00 динара и обавезана тужена да тужилци на име накнаде трошкова поступка исплати износ од 26.180,00 динара, са затезном каматом од извршности до исплате. Ставом трећим изреке, у преосталом, одбијена је жалба тужиле и потврђена првостепена пресуда у преосталом делу одлуке о тужбеном захтеву. Ставом четвртим изреке, обавезана је тужена да тужилци на име накнаде трошкова жалбеног поступка исплати износ од 5.960,00 динара.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужилца и тужена су благовремено изјавиле ревизије, тако што тужилца ту пресуду побија у делу којим је њена жалба одбијена и потврђена првостепена пресуда због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права, док тужена правноснажну пресуду побија у преиначујућем делу због погрешне примене материјалног права.

Врховни касациони суд је испитао побијану пресуду, у преиначујућем делу, применом одредбе члана 408., у вези члана 403. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку - ЗПП ("Службени гласник РС", бр. 72/11... 18/20) и утврдио да је ревизија тужене основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилца је била члан школског одбора тужене у периоду од 15.05.2017. године до 27.06.2019. године, у ком периоду је присуствовала на 27 седница школског одбора, које су одржане у току трајања рада, односно наставе, у преподневној смени, у којој тужилца иначе ради, у периодима између 09,30 часова најраније и најкасније до 13,00 часова. У утуженом периоду, плата тужиле није била умањена због одсуства са рада ради присуства седницама школског одбора тужене. Висина накнаде плате за време присуства седницама школског одбора утврђена је вештачењем од стране судског вештака економско-финансијске струке, рачунајући према просечној висини зараде за претходних 12 месеци, а према времену трајања седница школског одбора и износи 6.806,76 динара нето, без пореза и доприноса, док затезна камата обрачуната од дана доспећа плате до дана вештачења 31.10.2021. године износи 2.195,52 динара. Судски вештак се у свом налазу такође изјаснио да висина накнаде плате за време присуства седницама школског одбора,

рачунајући према просечној висини зараде за претходних 12 месеци, а утврђујући накнаду за цео радни дан када је одржана седница школског одбора износи 54.454,09 динара, нето, без пореза и доприноса, док затезна камата обрачуната од дана доспећа плате до дана вештачења 31.10.2021. године износи 17.564,13 динара.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је тужбени захтев тужиље за накнаду штете на име накнаде за рад за време присуствовања седницама школског одбора у утуженом периоду, одбио, применом одредбе члана 2. Закона о платама у државним органима и јавним службама ("Службени гласник РС", бр. 34/2001...86/2019) и члана 21. Посебног колективног уговора за запослене у основним и средњим школама и домовима ученика ("Службени гласник РС", бр. 21/2015 – продужено важење до 05.03.2019. године), јер је тужиља седницама школског одбора тужене школе у којој ради присуствовала у време трајања наставе, у преподневној смени у којој иначе ради и изводи наставу, а тужена јој није умањивала плату у том периоду због одсуства са рада, односно наставе ради присуствовања седницама школског одбора, које су иначе и одржаване у школи, већ је тужиљи у утуженом периоду исплаћивана пуна плата, као да је радила, па по мишљењу првостепеног суда, тужиљи не припада право на накнаду плате по овом основу.

Другостепени суд је делимично преиначио првостепену пресуду и тужену обавезао да тужиљи на име накнаде плате за присуствовање седницама школског одбора у утуженом периоду исплати износ од 6.806,76 динара, са припадајућом каматом и износ од 2.195,52 динара, на име обрачунате камате до 31.10.2021. године, применом одредбе члана 23. Посебног колективног уговора за запослене у основним и средњим школама и домовима ученика, налазећи да тужиљи припада накнада плате за присуствовање седницама органа управљања код тужене по општем принципу да сваки рад треба да се плати, па је тужиљи по том основу, признат износ на основу обрачуна извршеног према времену трајања седнице, јер она није доказала да је у дане када су седнице школског одбора одржаване одсуствовала са наставе, па јој не припада накнада по једном радном дану, како је она то тужбом тражила, а имајући у виду да накнада за рад школског одбора није регулисана ни једним законским актом којим би било дефинисано време, односно колико сати рада се признаје приликом ангажовања запослених у раду школског одбора.

По мишљењу Врховног касационог суда, другостепени суд је, делимичним преиначењем првостепене пресуде, погрешно применио материјално право, а тужена основано на то у ревизији указује.

Плате запослених у јавним службама уређене су Законом о платама у државним органима и јавним службама ("Службени гласник РС", бр. 34/2001...86/2019), тако што је у одредби члана 2. прописано да се плате запослених у јавним службама утврђују на основу: основице за обрачун плата, коефицијента који се множи основицом, додатака на плату и обавеза које запослени плаћа по основу пореза и доприноса за обавезно социјално осигурање из плате, у складу са законом.

На основу одредбе члана 21. Посебног колективног уговора за запослене у основним и средњим школама и домовима ученика ("Службени гласник РС", бр. 21/2015), уговорено је да се плата исплаћује за обављени рад и време проведено на раду. Запослени има право на накнаду плате у висини која се обрачунава и исплаћује у

висини просечне плате у претходних 12 месеци у случају: 1) стручног усавршавања; 2) присуствовања седницама државних органа, органа управе и локалне самоуправе, органа удружења послодаваца, привредне коморе, органа управљања код послодавца, органа синдиката у својству члана; 3) учешћа на радно-производним такмичењима и изложбама иновације и других видова стваралаштва (став 2.).

Закон о основама система образовања и васпитања ("Службени гласник РС", бр. 88/2017...129/2021), у одредби члана 115. став 2., прописује да је орган управљања у школи школски одбор. Председник и чланови органа управљања обављају послове из своје надлежности, без накнаде (став 3.).

У конкретном случају, тужилја је била члан школског одбора тужене у периоду од 15.05.2017. године до 27.06.2019. године, па је присуствовала на 27 седница школског одбора, које су одржаване у току трајања рада, у преподневној смени у којој тужилја ради, а тужена тужилји плату није умањила због одсуства са рада, односно наставе ради присуства седницама школског одбора, већ јој је у утуженом периоду исплаћена пуна плата. Накнада плате се исплаћује уместо плате, а не кумулативно са платом. Тужилји је у утуженом периоду плата исплаћена у пуном износу, па би она предметном исплатом на основу побијане одлуке, истовремено остварила и плату и накнаду плате, што је противно одредби члана 114. Закона о раду, којом је прописано да запослени има право на накнаду зараде у висини просечне зараде у претходних 12 месеци, у складу са општим актом и уговором о раду, за време одсуствовања са рада на дан празника који је нерадни дан, годишњег одмора, плаћеног одсуства, војне вежбе и одазивања на позив државног органа и противно одредби члана 115. став 3. Закона о основама система образовања и васпитања, којим је прописано да председник и чланови органа управљања обављају послове из своје надлежности без накнаде.

Из изложених разлога, Врховни касациони суд је другостепену пресуду преиначио у преиначујућем делу, као и одлуку о трошковима, имајући у виду да је првостепени суд, правилном применом материјалног права тужбени захтев тужилје за накнаду штете на име накнаде за рад за присуствовање на седницама школског одбора, у утуженом периоду одбио, и тужилју обавезао да туженој накнади трошкове парничног поступка, у смислу одредбе члана 153. став 1. и 154. Закона о парничном поступку.

На основу изложеног, Врховни касациони суд је одлуку као у ставу првом изреке донео применом одредбе члана 414. став 1. Закона о парничном поступку.

Врховни касациони суд је испитао дозвољеност ревизије тужилје изјављене против дела правноснажне пресуде којом је њена жалба одбијена и потврђена првостепена пресуда у делу у којем је тужбени захтев тужилје одбијен, применом одредбе члана 410. став 2. тачка 5. Закона о парничном поступку и утврдио да њена ревизија није дозвољена.

Одредбом члана 441. Закона о парничном поступку прописано је да је ревизија увек дозвољена у споровима о заснивању, постојању и престанку радног односа. Уколико се тужбени захтев односи на потраживање у новцу, у овој врсти спора дозвољеност ревизије се цени на основу одредбе члана 403. став 3. истог Закона, којом је прописано да ревизија није дозвољена у имовинско-правним споровима ако вредност

предмета спора побијаног дела не прелази динарску противвредност од 40.000 евра по средњем курсу Народне банке Србије на дан подношења тужбе.

Тужбу ради накнаде штете тужила је поднела 01.07.2020. године, а вредност предмета спора је 66.654,09 динара.

Имајући у виду да је ово имовинско-правни спор који се односи на потраживање у новцу у коме вредност предмета спора побијаног дела не прелази динарску противвредност од 40.000 евра по средњем курсу Народне банке Србије на дан подношења тужбе, следи да ревизија тужиле није дозвољена, на основу одредбе члана 403. став 3. Закона о парничном поступку.

Из изложених разлога, Врховни касациони суд је применом одредбе члана 413. Закона о парничном поступку одлучио као у ставу другом изреке.

**Председник већа – судија
Гордана Комненић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић